

Wybodał we wtorek, czwartek i sobotę. Co sobotę dołączony jest arkusz Rozmaitości, pisma ku pożytkowi i zabawie. Prenumerata Gazety z Dodatkiem i Rozmaitościami na kwartał, dla odbierających w samym Lwowie 4 sz. 48 kr., na posztamteln lwowskiem 5 sz. 12 kr., na wszelkich innych posztamtach 5 sz. 36 kr. m. konw. Prenumerata półroczna wynosi dwa razy tyle co kwartalna.

G A Z E T A L W O W S K A.

Dodatek do Gazety Lwowskiej obejmuje doniesienia urzędowe i prywatne. Za umieszczenie w Dodatku pisał się od wiersza w pół kolumnie (drukem garment) za pierwszy raz 3 kr., a za każdy następujący raz tylko po 1 1/2 kr. mon. konw. Za większe litery pisał się wedle tego lit na swyosajny druk obrahowane miejsce sąjm. Redakcyja Gazety Lwowskiej przyjmuje tylko frankowane listy.

Sobota

N^{ro} 85.

22. lipca 1843.

Przegląd artykułów.

Wiadomości krajowe: Ze Lwowa. — Z Wiednia.

Wiadomości zagraniczne: Brazylia.

Portugalia.

Hiszpanija: Załoga w San Sebastian oświadcza się przeciw Rejentowi. — Deklaracyja generała Serrano. — Uwagi dziennika *la Presse* nad wypadkami w Hiszpanii. — Najnowsze wiadomości z Hiszpanii.

Anglija: Izba niższa. — Pożyczka grecka. — Stanowisko księcia Wellingtona.

Francyja.

Prusy: Ułatwienie wrocławskiego handlu z Galicyją.

Rossyja: Zaprowadzenie biletów kredytowych w miejsce assynacyj.

Nowiny.

Wiadomości handlowe i przemysłowe: Z Wiednia. —

Spis osób, które w biurze Redakcyi Gazety Lwów. przyczyniły się do składek dla pogrzełców Zmigrodu.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Ze Lwowa. —

Pewna wspaniałomyślna Dama, nie życząca sobie być wymienioną, przyczyniła się temi dniami do pomnożenia funduszu budowy domu przytułku ubogich darem 25 zr. m. k., złożonym do rąk moich, za co niniejsze podziękowanie tutejszego Magistratu przyjąć raczy.

We Lwowie dnia 18. lipca 1843.

Dr. Emil Gérard de Festenburg,
c. k. radzca i burmistrz.

— Z Wiednia. —

C. k. nadworna komisyja publicznego oświecenia opróżnioną przy gimnazjum bocheńskim posadę nauczyciela grammatyki, nadała gimnazjalnemu adjunktowi, Janowi Daszkiewiczowi.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Brazylia.

Podług wiadomości z Rio de Janeiro pod dniem 3. maja zagał Cesarz brazylijski w tym dniu posiedzenie mową, którą osobiście miał do ustawodawczego zgromadzenia.

Dnia 4. lipca nadeszły wiadomości z Rio de Janeiro pod dniem 6. do Liwopolu. Gazety z nadmienionego dnia nie zawierają nic ważnego wyjąwszy zamknięcie dawnego i zagajenie nowego posiedzenia izb przez samego Cesarza, Miana przy téj sposobności przez Cesarza mowa zawiera wzmiankę o odbytem niedawno zaślubieniu dostojnej swojej siostry z księciem Joinville, na które Cesarz zważywszy, że przez to jeszcze ściślejsze zajdą stosunki między Brazylją a Francyją, z przyjemnością zezwolił. W stolicy panowała jak największa spokojność. Zawikłani w ostatnie powstanie w Minas Geraes i St. Paulo senatorowie i deputowani, mają być stawieni przed sądem złożonym z parów i przysięgłych. Nadaremnie starali się oni uniknąć prześladowania udając, że tylko agitacyję a nie powstanie zamierzali. Baron Carias wyparłszy buntowników z Rio-Grande, ścigał ich coraz bardziej, lubo jednak do stoczenia bitwy nie mógł ich zmusić; wojsko jego było dobrze ekwipowane, a konnica otrzymała mundury nowe.

Portugalia.

Z Lizbony dnia 25. czerwca. Ciągłe jeszcze zapewniają, że księżę i księżniczka Joinville w podróży swęj z Rio de Janeiro do Francyi, przybędą tu na dni kilka. Dostojna nowo-zaślubiona jest siostrą Królowej Donny Maryi, a obiedwie nie widziały się już od wielu lat. Słychać, że dostojni goście przybędą tu około 8. lub 10. lipca, a potem z księżną Klementyną i księciem Koburgskim razem do Francyi powrócą.

Królowa za kilka miesięcy spodziewa się po-
łogu, dla tego w tym roku prędkiej niż zwykle
do pałacu *Necessidades* w Cintra powróci.

Hiszpanija.

Moniteur z dnia 8. lipca zawiera następujące
telegrafem nadesłane wiadomości z Hiszpanii:
»Bajona dnia 7. lipca. Madryt był dnia
4go zrana spokojny. Dnia 2go wzbraniano się
na poczcie przyjmować dzienniki opozycyjne.
Przestały one dnia 3go wychodzić. — Rejent
znajdował się dnia 30go zawsze jeszcze w Al-
bacete. — Kalatajud, Santona i Salamanka pro-
nuncyjowały się. — Dnia 6go pronuncyjowała
się także załoga w koszarach San Seba-
stian; wezwała ona oraz do przystąpienia mili-
cyję narodową, która warownię zajmuje. Oczekujemy rezultatu.« — *Walencyja* dnia 2.
lipca. Jenerał *Narvaez* opuścił dnia 1go
Murviedro, dla udania się w pochód do Se-
gorbe, a z tamtąd do Teruel. Rejent zajmo-
wał Albacete i Chinchilę. — »Barcelona
dnia 4. lipca. Jenerał *Seoane* był w Lery-
dzie. — Wydany na Rejenta dekret i manifest
jenerała *Serrano* poprzylepiany jest na wszyst-
kich rogach ulic w Lerydzie.«

Dziennik *la Presse* czyni nad powyższą dep-
szą następujące uwagi: »Dnia 30go był Rejent
jeszcze w Albacete, po dziewięciodniowej nie-
czynności, która tak jest ważną, jak owa szyb-
kość, z jaką się insurekcya rozgałęzia. — Je-
nerał *Narvaez*, jakeśmy w naszej korespon-
dencyi z Walencyi donosili, wyruszył był dnia
30go na odsiecz do Teruel. Wyszedłszy dnia
2go z Murviedro, mógł dnia 3go stanąć przed
Teruel. — Salamanka wydając pronunciamiento
potwierdziła tylko rozpoczęte już w tej pro-
wincyi przez twierdzą Ciudad-Rodrigo powsta-
nie. Santona jest warowne miasto nadmorskie
na wybrzeżu Kantabrii; powstanie jej zupeł-
nia insurekcję w Stariej Kastylii. Tam schro-
nił się był jenerałny kapitan *Castanieda*,
którego insurekcya z Burgos i Santander wy-
gnała. Ruch w Kalatajud jest dla tego ważny,
ponieważ to miasto zaopatrzone warownią, od-
dalone jest o dwadzieścia mil od Saragossy,
na gościńcu z Madrytu. — Z tego, co zaszło
w San Sebastian, widać, że teraz wojsko roz-
poczyna powstanie.«

Jenerał *Serrano*, który roku 1840 był
gorliwym stronnikiem *Espartera* i przykła-
dał się do jego wyniesienia na terazniejszą go-
dność, uznał za rzecz potrzebną wydać dekla-
racyję, w której okazuje, jak się to stało, że
się omylił w swoim sądzie o *Esparterze*,
którego za obrońcę konstytucyjnych zasad uwa-

żał. Jedno z najtrafniejszych miejsc w pomie-
nionej deklaracyi brzmi tak: »Książę de la
Victoria (po rozwiązaniu ministeryjum Lo-
peza) niech idzie za szlachetnym przykładem
Napoleona, który, aby ojczyznę krwią
francuzką nie zbroczyć, przeniósł wygnanie
na dalekiej wyspie na morzu; Karol X. por-
zucił tron, aby kraju swego nie zgubić; nie-
dawno temu, iż dostojna księżna opuściła Hisz-
paniję, aby od swoich poddanych klęskę do-
mowej wojny oddalić. Atoli wielka jest różnica
między temi sławnymi w dziejach osobami
a księciem de la Victoria. Ten żołnierz
szczęścia nie jest synem swych czynów; for-
tuna; która go na tak wysoki stopień wyniosła,
nie miała w nim do wynagrodzenia takich dzieł,
jakie jeniuszowi Napoleona zawdzięczamy.
Hiszpanija powinna wiedzieć, że nie na to trwo-
niła skarby i przelewała swoją krew, aby książę
de la Victoria został Rejentem, lecz że
książę de la Victoria dla tego mianowany
jest Rejentem, by kraj z zmarnowanych skarb-
ków i z przelanęj krwi pożytek odniósł. Skoro
Rejent ostatnie zasiłki Hiszpanii wyczerpuje,
nowej wojny domowej pragnie, jeszcze więk-
szego rozlewu krwi żąda, — tedy przestaje być
Rejentem i spółobywatelem narodu. Postano-
wienie moje jest niezachwiane; ja już się cofnąć
nie mogę; los Hiszpanii zawiśł od wygnania
z kraju człowieka, którego chciwość panowania
dla nikogo już nie jest tajemnicą. Powinniśmy
uprzętnąć tę zawadę, która do utrzymania po-
koju, jedności, zgody i wolności naszego kraju
przeszkadza. Oby ci, którzy tak jak ja widzą
przyszłość, połączyli się ze mną do obrony
Hiszpanii, Królowej i konstytucyi, a niechaj
z tym człowiekiem, który tak wiele łez ma na
swém sumieniu i jest sprawcą tak wielu roz-
ruchów w kraju, trzymają ci, którzy przyczy-
niwszy się razem z nim do utraty naszej władzy
kolonijalnej, pragną jeszcze ujrzeć Hiszpaniję
zrządu niepodległych państw wykręsloną.«

Dziennik *la Presse* czyni nad temi wypad-
kami następujące uwagi: »Santander, główne
miasto prowincyi tegoż nazwiska, jest bardzo
ważnym portem w Stariej Kastylii. Tu, również
jak i na wielu innych miejscach rozpoczął lud
powstanie, a potem wojsko do tego przystąpiło.
Ale żadne zaburzenie nie jest dotkliwszem dla
Rejenta, jak powstanie w Logronio. Logronio
jest jego ziemią adopcyczną. Tu ożenił się on,
tu założył ognisko wszelkich swoich przychył-
ności i wszelkich swoich osobistych stosunków.
Miasto Logronio postępuje sobie z *Esparterem*
i podobnie jak on postąpił sobie ze wszyst-
kimi swymi dobroczyńcami. *Espartero* ob-

darzył to miasto względami, i tu chciał swój zawód skromnym urzędem alkady zakończyć. A Logronio wypiera się go teraz! — Gdy rząd hiszpański postanowił pocztę francuską posyłać na Soryję, sądził, że takowa tylko Burgos omijając będzie; lecz insurekcyja zniweczyła jego plany prędzej, niż takowe skuteczniono, dla tego nie można w tej chwili przewidzieć, którą drogą rząd madrycki pocztę swoją posyłać będzie.

Frankfortska *Oberpostamtszeitung* reasumuje wiadomości z Hiszpanii w taki sposób: »Gdy w tej chwili, w której może już padł los stanowcy, zwrócimy wstecz naszą uwagę, na upłyniony zawód w życiu *Espartera*, tedy mianowicie trzy dni pojawiają się w smutnych kolorach, jako przepowiednie zaćmienia jego bohaterkiej sławy: dzień 30. października 1837, dzień 16. listopada tegoż samego roku, i 15. października 1841. *Espartero* jest teraz uciśniony odpadaniem wojska, to znaczy przez przeżeniem związku karności wojskowej. A przecież chociaż bardzo dobrze przeczuwał, że mu w czasie z tej strony niebezpieczeństwo zagrażać może, nie wahał się on swego imienia z trzema krwawymi egzekucyjami połączyć. W ostatnich dniach sierpnia 1837 zostali w północnej Hiszpanii dwaj generałowie, *Escalera* i *Saarsfield* przez wzburzone żołdactwo wśród odgłosu: niech żyje wolność i Królowa! okrutnie zamordowani; zapalone patryjotyzmem wojsko sądziło, że jest zdradzone dla tego, że dowódcy ich spokojnie patrzyli na to, jak *Don Karlos* i *Zarateguy* do Madrytu maszerowali. Bunt ten zdawał się być niebezpiecznym, ale nie miał ważnych skutków podobnie jak wiele innych na tej półwyspie wypadków, które w stronnictwach bojaźni i nadzieję wzbudzają. Rara za popełnioną zbrodnię przywlokła się po upływie dwóch miesięcy. Cieniom *Escalera* przyniesiono okropną pojednawczą ofiarę. Ustąpiona z szeregów karność wojskowa miała być przywrócona sądem karnym w Mirandzie nad Ebre. Słusznie powątpiewano w ówczas, ażali *Espartero*, który zaledwie 18. sierpnia 1837 przez wniechanie się pretoryjanów obalił gabinet *Kalatrawy*, i nienkażał buntowniczej demonstracyi swych oficerów, poważy się wydać rozkaz do pojednania cieniów *Escalery*. Jakkolwiek bądź, mowa, którą miał dnia 30. października do zgromadzonego wojska, należy do rewolucyjnych dokumentów dziejów czasowych. Bez sądowicznego postępowania z dyktatorskim pełnomocnictwem, kazał *Espartero* trzydziestu ludziom z pułku Segowia wystąpić;

dziesięciu z tychże rozstrzelano, drugich odesłano na galery. Po egzekucyi w Mirandzie, nastąpiło tracenie dnia 16. listopada w Pampilonie. Sąd wojenny zgromadził się pod przewodnictwem *Espartera*; rozpoczęto badanie i wydano wyrok. Siedmiu sierżantów, jako przewodzców buntu, w którym d. 26. i 27. sierpnia *Saarsfield* i *Mendivil* polegli, skazano na rozstrzelanie; jakoż pięciu rozstrzelano, a dwóch uszło; ale i pułkownika *Leona Iriarte*, zwanego puklerzem *Nawarry*, poświęcono na śmierć i wraz z pięcią innymi oficerami zgładzono ze świata, dla tego, że zaniedbał powstanie w zarodzie utłumić. Jeszcze głębsze wrazenie niż egzekucyje z roku 1837 sprawił w miesiącu październiku 1841 wydany na *Diego Leona*, przyjaciela i towarzysza broni *Espartera* krwawy wyrok śmierci. Przypomnijmy sobie z jakim uporem i nieczulością uchylał od siebie Rejent wszelkie wstawianie się za tym ostatnim bohaterem hiszpańskim. Gdy *Izabela* rozrzewniona płaczem i jękiem krewnych tego nieszczęśliwego męża, chciała pochwycić za pióro, by prosić *Espartera* o ulaskawienie, czyliż nie powstała na nią jako ochmistrzyni wdowa po jenerale *Mina*, a potem czyliż oziębły jej opiekun *Arguelles* nie przeszkodził jej w wykonaniu zamysłu? — Gdy ten wzór mężkiej urody *Don Diego Leon*, szedł na śmierć i lwim wzrokiem żegnał swoich znajomych, nie z jednej ściśnionej piersi wydobyło się zapewne westchnienie: »*Exoriare aliquis!*« — Sądzimy, że *Espartero* w pochodzie swym z Madrytu do Walencyi nad temi trzema dniami się zastanawiał: jaki powziął zamiar, jeżeli zwycięży, czy okazać się łagodnym, czyli też to niezachwiane przekonanie, że polityczne wykroczenie krwawej zemsty wymaga, to się później okaże.

Moniteur z dnia 40. lipca nie zawiera żadnych telegraficznych wiadomości z Hiszpanii, ani też nowszych doniesień z Madrytu. — Poczta z tej stolicy na przyszłość będzie musiała zbaczać nawet z gościńca wiodącego na Saragossę, jedyne, który jeszcze wolnym pozostał, gdyż położone między temi dwoma miastami *Kalatajad*, zbuntowane przez byłego deputowanego *Orteja* wydało także *pronunciamiento*. *Saragossa* trzyma jeszcze statecznie z *Esparterem*; dnia 2. lipca były deputowany *Buriel* chciał zgromadzonym władzom miejskim przedstawić, czy nie lepiejby było pójść za przykładem miast innych, ale większość zakrzyżła go. — Między samymi naczelnikami insurekcyi zdaje się już pano-

wał niezgoda. Brygadyjer de Castro podał o dynisję, dla tego, że junta barcelońska posyłała gońca za gońcem, aby nacięrał; nie chciał on przyjąć nawet promocyi na stopień jenerał-majora; ale że ma talent strategiczny, przeto starają się go znowu pozyskać. Komendanta batalijonu ochotników, Wiktoriano Ametlera, kuzyna deputowanego i syna pułkownika pułku Gerony, dla ponownej niekarności i z powodu, że byłego deputowanego a terazniejszego członka junty pana Degollade w zwadzie najpierw zelżył słowami, a potem kijem obił, musiano oddać pod dyspozycję samego jenerałnego kapitana Prima, aby tenże wydał nań wyrok wojenny. Dowodzony przedtem przez syna Zurbana szwadron konnicy połączony z batalijonem pułku *Constitucion* chciał w Geronie rozbroić milicyję narodową, wypędzić ją z miasta i cytadeli i zająć tamże stanowisko imieniem Rejenta. Lecz zamach ten odkryto, pięciu oficerów, podoficerów i żołnierzy uwięziono, a podejrzany ten batalijon rozstawiono po przyległych włościach. Wierna rządowi załoga w Seu d'Urgel schwytała komendanta Gozol, który jako agent rebelii, chciał przyległe okolice podburzać. Z Cerwery wysłali teraz insurgenci batalijon ochotników pod dowództwem Rieriku Seu d'Urgel, drugi do Geri i Tremp dla wspierania demonstracyi Paskala Madoz byłego deputowanego w górnej Aragonii.

W Sewili zbuntowany lud dopuścił się największych nieporządków. — W Barcelonie wydała junta surowy dekret przeciw tym, którzy nie-wypłacają podatków. Kto w przeciągu dwudziestu czterech godzin nie złoży przypadającej nań kwoty, musi w dwójnasób ją zapłacić, a prócz tego zostaje uwięzionym; zbrojna władza przeciaga po włościach i dworach wiejskich, by ten fiskalny środek do skutku przeprowadzić. — Wnosząc z poprzednich wydarzeń i symptomatów żadne z obu stronnictw, które teraz Hiszpanię rozdzielają, nie może się spuścić na swoje wojsko; zewsząd okazuje się zdrada, to za, to przeciw *Espartero* wi; lud przypatruje się tym zaburzeniom prawie obojętnie, i dozwala naczelnikom partji czynić, co im się podoba. *Constitucional* barceloński radzi Rejentowi, aby bez zwłoki złożył swój urząd, inaczej bardzo łatwo spotkać go może takiż sam los, jaki spotkał tyrana Camacho, który na ulicy Walencyi tak traicznie zakończył. — Z Walencyi wyruszyć miały dwie kolumny, każda złożona z 6000 ludzi pod rozkazami Narvaeza i Conchy dla uderzenia na Rejenta, który podług dziennika *la*

Presse miał się jeszcze dnia 1. lipca w Albacete znajdować.

Wielka Brytania i Irlandyja.

Z Londynu dnia 6. lipca. Na onegdajszym posiedzeniu izby niższej udzielił Sir R. Peel odpowiedzi na pytanie p. Humejak się też ma z przedstawieniem rządów Anglii, Francyi i Rossyi do rządu greckiego o niezapłacenie prowizyi od pożyczki. Pierwszy minister oświadczył, że przełożenie to dobrym uwieńczzone skutkiem. Na dalsze pytania oznajmił Sir R. Peel, że wiadomości o wypadkach w Sindzie z Indyj nadeszły w najbliższym czasie izbie przedłożone będą; dalej oświadczył, że w tej chwili nie może jeszcze wyznaczyć dnia, na którym przyjdzie do głosowania o wynagrodzenie szkody, którą właściciele opium w Chinach ponieśli, że zresztą ciż właściciele są zawiadomieni o zamiarach rządu co do sumy, na jaką ma być przyzwolono. Pan Blewitt wezwał tegoż ministra, aby dał wyjaśnienie, jakie też stanowisko polityczne zajmuje książę Wellington, czyli zostaje w osobistych usługach korony, czyli też podlega także odpowiedzialności ministeryjalnej, i czyli mu jaka kontrola nad publicznymi sprawami przynależy, i na czym się takowa zasa-dza. P. Blewitt dla poparcia swęj mocyi wskazał dalej na dwuznaczną rolę, jaką książę Wellington odgrywa, gdy będąc członkiem izby wyższej, wszelką odpowiedzialność, jaka na każdym członku gabinetowym ciąży, od siebie oddala. W dowód przytoczył kilka listów księcia, w których tenże wzbrania się dać odpowiedzi na pewne sprawy publiczne, i tę czyni uwagę, iż on jest z rządu tych osób, które nierade mieszają się w sprawy, których kontrola im nie przynależy. (Śmiech.) — Sir R. Peel odpowiedział, że książę Wellington jako dowódzca armii i członek gabinetu odpowiedzialnym jest za każdą radę, której udziela koronie. Wpływ swój zawdzięcza swemu wysokiemu stanowisku tej godności, do której, jak mniema (Peel), ma słuszne prawo. Dalej oświadczył, że jest przekonany, iż książę nie zapięrał się swojej osobistej odpowiedzialności, która na nim jako na doradcy korony ciąży, ale że udające się do niego osoby odsętał do pojedynczych gałęzi ministeryjów, ileż takowe zajmując się wyłącznie podobnemi sprawami, mogły tylko same dać dostateczne w tej mierze wyjaśnienie.

Stan zdrowia owdowiałej Królowej zaczyna znowu nabawiać niespokojnością. Znowu zapadła na kaszel i na bezsenność. Rodzina

królewska i wysoka szlachta dopytuje się bardzo często o zdrowie dostojnej chorągwi.

Na pomnik mający być wystawionym dla księcia Sussex, zaraz na pierwszym zgromadzeniu, w którym o tej sprawie nadmieniono, podpisano 700 funt. szterlingów. Aby każdy do tego mógł się przyczynić, postanowił komitet, iż żadna kwota nad 20 funt. szt. przyjęta nie będzie.

Francya.

Dwór królewski wyprowadza się do wiejskiego pomieszkania w zamku Eu; już tam odeszło kilka wagonów z rzeczami, które do królewskiej rodziny należą.

Izba deputowanych odbyła dnia 8. lipca ostatnie swe posiedzenie przed odroczeniem.

Mówią teraz głośno o pomknięciu się wojska ku hiszpańskiej granicy, i tak 3 pułki konnicy a 5 pułków piechoty mają wzmocnić armiją wschodnio-pirenejską.

Rząd angielski odwołał pana Aston, swego ambasadora w Madrycie, a następcą jego mianował pana Bulwer, pierwszego sekretarza legacji przy angielskiem poselstwie w Paryżu. Ze strony Francyi znajduje się tam tylko młody książę Glücksberg, i zdaje się, że dotąd inny poseł od Francyi tamże nie przybędzie, pokąd wypadki w Hiszpanii stanowczego obrotu nie wezmą.

W liście z kąpeli w Eaux-Bonnes w Dólnych Pirenejach donoszą pod d. 29. czerwca, że z powodu zimna, które tamże ciągle panuje, goście nie mogli jeszcze swojej kuracyi rozpocząć. Wszystkie przyległe góry były okryte śniegiem. Tę nadzwyczaj zimną temperaturę powietrza przypisywano dość znacznemu trzęsieniu ziemi, które dniem wprzód tak w Eau-Bonnes jak i w Domezain, Gabas, Bedous i wzdłuż całej doliny Aspetchuc się dało i przez 6 sekund trwało.

Prusy.

Z Wrocławia dnia 10. lipca. Podług doniesienia spodziewać się możemy, że dla Wrocławia bardzo ważne przedsięwzięcie skutecznionem będzie. Towarzystwo znakomitych kupców zamyśla przy samej Odrze na końcu przedmieścia Ś. Mikołaja wybudować wielki port ze szpichrami, placami wyladowania towarów i t. d., i połączyć z kolejami żelaznymi. Urządzenie to ma być w ten sposób uskutecznione, iż cały zagraniczny handel w jeden punkt zgromadzi. Rzeczą jest niezawodną, że koleje żelazne w następnych latach wielce ułatwią wrocławski handel to-

warami, zbożem i węglami z Górnym Szlązkiem, Galicyją, Tryjestem i w ogólności z Austryją.

Rossyja.

Z Petersburga d. 26. czerwca. Manifest N. Cesarza podpisany w Alexandryi pod Peterhofem dnia 1. czerwca b. r.

»Potrzeba położenia tamy chwianiu się naszego pieniężnego systematu, które psuło jego jedność i szykowność, była Nam powodem do ogłoszenia manifestu 1. lipca 1839 roku; na mocy jego, srebrna moneta rossyjskiego stęplu znowu, jak dawniej, ustanowiona została jako główna w państwie do wypłaty moneta, a assygnacje, jako posiłkowe tylko znaki cenności, otrzymały kurs stały na srebro wyliczony. Lecz dla zupełnego zgodzenia papierowego pieniężnego systematu z monetowym i dla jednoznaczności pieniężnych znaków, i w ówczas już mieliśmy na uwadze potrzebę zastąpienia assygnacyj innemi znakami, wyobrażającemi tę mianowicie monetę, która przyjęta została za zasadową w Cesarstwie. W tym celu, żeby nie wstrząsnąć nagle powszechnego przyzwyczajenia, użyte zostały z razu różne przechodnie środki. Wraz z manifestem i później wszelkie wypłaty i rachunki, skarbowe i prywatne, zostały przeliczone na srebro, puszczone w obieg depozytowe a potem kredytowe bilety, i nakoniec zastosowana także do srebra i miedziana moneta. Teraz uznaliśmy, że przyszedł już czas dogodny do zastąpienia assygnacyj i innych pieniężnych znaków jednym znakiem. Zamiana ta odbędzie się stopniami, bez wyciążenia i bez mitręgi w obrocie; ku temu przeznaczają się bilety kredytowe, jako powszechnie już znane, obwarowane w swojej cenności i już wszędzie wolno kursujące na równi ze srebrną monetą. W skutek tego, na przełożenie ministra skarbu, rozpatrzone w Radzie Państwa, stanowią co następuje: I. Będące dotąd w obiegu assygnaty w liczbie 595,776,310 rubli, wynoszące podług przeznaczonego dla nich kursu 170,221,802 ruble 85³/₄ kop.; mają być stopniowo zastąpione przez bilety kredytowe, którym nadaje się nazwanie Biletów Państwa, więcej terażniejszemu ich przeznaczeniu odpowiednie. II. Ilość kredytowych Państwa biletów, w miejscu assygnacyj, ustanawia się, stosownie do ilości tych ostatnich, okrągłą liczbą 170,221,800 rubli. III. Z liczby kredytowych biletów, przeznaczonych manifestem dnia 1. lipca 1841 roku dla kas zachowawczych i banków pożyczkowych na 30 mil. rubli, — 10 milionów mają zostać w cyr-

kulacyjnym kapitale tych zakładów, stosownie do wskazanej w tym manifestie dla każdego z nich proporcji; 20 zaś milionów zaliczają się na kapitał zapasny. Puszczanie w obieg, po skończonej wymianie assygnacyj, tych 20 milionów, wszystkich lub częściami, zachowujemy do osobnej o tém naszej nadal decyzji.

NOWINY.

Pani Rettich jest ciągle bożyszczem tutejszej publiczności. *Gryzelda*, *Dyjjanna*, *Partenija*, *Corka Kromwela*, *Gabryjela*, *Księżna Marlborough*, *Maryja Stuart*, *Księżniczka Eboli*, oto szereg ról, które rozstawiły jej imię w każdym zakątku Lwowa. Jest przecież wielu niedowiarków, którzy nie chcą dopuścić, aby ta wysoce uposażona artystka wszystkimi językami, wszystkich charakterów zarówno po mistrzowsku przemówić zdołała. Mówią, że Dyjjanna miała przemagającą rywalkę w Gryzeldzie, księżna Marlborough w Partenii, Maryja Stuart w Córce Kromwela. Wszakże to nie uwłacza jej wysokiemu talentowi, na którego pochwałę dość powiedzieć, że już tyle promieni w sobie ogarnia, iż te świetną łuną otaczają jej skronie zwyciężkie. Mówiąc o pani Rettich nie możemy nie wspomnieć o tém, co pisze tutejsze pismo niemieckie *Leseblätter*: Szanowny literat polski Thullie, któremu, gdy bawił w Wiedniu, gra pani Rettich w roli Gryzeldy dała pochop do tłumaczenia tej sztuki, ofiarował jej egzemplarz swego dzieła wraz z wierszem dedykacyjnym w języku niemieckim.

Z korespondencji listownej dowiadujemy się, że nasz ziomek artysta Tysiewicz odmalował trzecią kopiję obrazu ś. Magdaleny, którą Seraf Tłuchowski zamówił. Obraz ten, jak się wyraża korespondencyja, co do precyzności malowania i głównego interesu nie ustępuje w niczem pierwszej kopii. Tenże artysta ukończył już wizerunek Cesarza Franciszka w całej wielkości, zamówiony dla zakładu tutejszego imienia Ossolińskich.

Panna Julija Grünberg da pierwszy koncert dnia 24. b. m. w sali Towarzystwa muzycznego. Odegra pomiędzy innymi *Etyde*

Szopena. Nasz jenjalny, boski piewca z melancholijnem wejrzeniem zamieszka choć na chwilę pomiędzy nami i uściska nas po bratersku uściskiem swojej Muzy, w której żyłach, jak mówi Heine, pulsują i świegocę najśodsze melodyje. — Panna Bilińska odśpiewa kawatinę i romanę.

Pani Valde występuje na teatrze poznańskim. —

WIADOMOŚCI HANDLOWE I PRZEMYSŁOWE.

(Z korespondencji prywatnej.)

Z Wiednia, dnia 15. lipca. Cena wołów w handlu hurtowym utrzymywała się przez cały tydzień na tutejszym targu od 39 do 41 zr. w. w. za cetnar. W poniedziałek przypędzono 1400 wołów, z których 900 galicyjskich należały do handlarzy, reszta zaś miała różnych właścicieli. Największą część tych wołów sprzedano na nogach podług oszacowania w przecięciu cetnar od 40 do 41 zr. w. w., gorszej zaś jakości po 39 1/2 zr. w. w. We wtorek było 300 wołów węgierskich; w dniu tym cena spadła na 39 zr. w. w. W środę i w czwartek sprzedano do 300 wołów węgierskich po tej samej cenie. Ogółem było na targu w przeciągu tygodnia do 2000 wołów jakości średniej.

IX. S p i s

osób, które w biurze Redakcyi Gazety Lwowskiej przyczyniły się do składek (dla pogorzalców) Zmigrodu :

	zr.	kr.
Według spisu VIII. w Gazecie Nr. 79.		
41 czerw. złotych i	735	19
Zucker Zygmund	5	—
JR. Gojdan, kanonik 1 czerw. zlot.		
S. H.	1	—
J. B.	2	—
Mazurkiewicz Jan	1	—
Schmidh Ludwik	5	—
Adamski Franciszek	10	—

Summa . . 759 zr. 19 kr.

„ w mon. konw. i 14 czerw. zlot.

(Do tego Nru. Gazety dołączony jest Ner. 29. Rozmaitości.)